

Olga Ravns tale til Lone Aburas ved overrækkelsen af Otto Gelsteds mindelegat

Taler

Olga Ravn
Forfatter

Dato

25. november 2022

Sted

Rungstedlund, Rungsted

- 1 det er meget koldt, det er november, det er diset morgen
dagen har nyheder
pligt og nydelse
i nat da jeg ikke kunne sove
- 5 købte jeg en masse dumme ting
på min telefon, hvordan
skrive en pristale til en forfatter
hvis hele værk kritiserer alle former for kulturel staffage
hvis værk har skrevet rasende om
- 10 det hule ved symbolske handlinger
i Thomas Bernhards
bog *Mine priser*
går han
da han skal have en stor pris i Wien
- 15 mest op i at han absolut skal
ankomme i et rigtigt jakkesæt men
han indser først denne dresscode
to timer inden han skal være der
og siden sætter han sig det forkerte
- 20 sted i salen og beskriver derfra
spydigt hvad skal vi kalde det
prisuddelingens staffage
hvem er prisen til for?
for at fremløfte den der får den
- 25 eller dem der giver den?
et spørgsmål jeg nødigt vil svare på
i nat
købte jeg to hvide hungarian peberfrugter

30 og en kasse blandet frugt og grønt
jeg overvejede også en "tavlehonning"
men til 129 kr for 180 gram tænkte jeg,
at det måske alligevel var for vanvittigt
også eftersom jeg ikke rigtig forstår
35 hvad tavlehonning er
nu sidder vi her
i alle Lone Aburas' bøger
undersøges den enkeltes delagtighed
i fællesskabets vold
40 jeg bestilte også en økologisk småkagedej fra en
producent kaldet Nordens brød
den vold, der muliggør ét fællesskab på
bekostning af et andet
man siger at digtere ikke skal
45 slutte en linje med en præposition men
jeg elsker det
der er en vrede i Aburas' bøger
den har været der siden debuten
Føtexsøen fra 2009
50 en kølig en isnende vrede
der holdes skak af en sætning der er
klar som frisk vand
mennesket er skabt således
siger tænkeren Simone Weil
55 at dem der knuser andre intet mærker
det er dem, der knuses
der opdager, hvad der forgår
her tænker jeg
stiller Aburas' værk sig
60 på tærsklen mellem dem der knuser
og dem der knuses
eller bøgerne vil kortlægge
portrættere
det menneske der knuser
65 uden at vide det
indhyllet i komfort
og siden måske

en gryende indsigt
70 i sin egen delagtighed
i hykleriet
i *Politisk roman* fra 2013
inviterer hovedpersonen en
papirløs flygtning til at bo i sin lejlighed
75 men synes samtidig han er skideirriterende
i den nyeste roman fra 2022 *Den frie verden*
anvender en gruppe forkælede teenager
i et gated community en
dreng fra underklassen som en
80 form for legetøj
uden at forstå legens alvor
det er måske
den hårdeste bog, du har skrevet, Lone,
det var virkelig hårdt at læse den
85 jeg kom i tvivl om der
i den bog måske endda
var et ønske om at skade mig
som læser
en oplevelse jeg
90 byder velkommen
i *Det er et jeg der taler (Regnskabets time)*
fra 2017
og i efterfølgeren *Den sorte bog (B-sider)*
fra 2019
95 vises en ny side af
forfatterskabet
der er en sorg en rasen en fortvivlelse
en stemme der går vild i sit raseri
som slås med en skygge
100 det store hykleri
den talende selv deltager i
hvordan være fri
når alle ikke er frie?
bøgerne lader til at rase over dette:
105 at blot fordi jeg udstiller mit eget hykleri
betyder det ikke at jeg befries fra det

at blot fordi jeg indrømmer mine fejl og mangler
betyder det ikke at jeg skal belønnes
110 at blot fordi jeg indrømmer min delagtighed
betyder det ikke at jeg stopper med at være netop det delagtig
jeg købte en t-shirt fra Napapijri i et collab med
Fiorucci med engelprint og et gennemgående
stjerneprint i rødt farveblok-design
115 jeg køber et par Nike unisex phoenix
kongebå joggingbukser i fleece med
collegedesign
jeg overvejer at tegne abonnement på en avis
jeg drømte mange drømme i lag
120 i nat
mange drømme der undslap mig
som dyr
i nat
jeg drømte at jeg
125 skulle lede efter
en sætning på en bogside
i nat
jeg vågnede tung
gennemvædet af mørket
130 mine børn skreg
det skal blive jul i år
igen i år skal det blive jul
er det muligt?
kalenderlyset fortæller det
135 jeg er begyndt at slukke lyset
i stuen
når jeg forlader den
hos Aburas
hvis værk tæller
140 otte bøger
når jeg læser dem
den her dobbelthed af
oprigtighed og vrængen
af chok og kedsomhed
145 der kendetegner bøgernes fortællere

teoretikeren Sianne Ngai
har et begreb
hun kalder for
150 *stuplimity*
lad os oversætte det til
stublimt
det er en
sammentrækning af
155 stupidt (eller dumt)
og sublimt
Ngai's *stublimitet*
dækker over den følelse
af at man oplever noget
160 meget overvældende, intenst eller chokerende
som sætter hele nervesystemet i gang
men samtidig uden at blive klogere
man indser ikke noget
der er ingen forløsning
165 der er ingen katarsis
man er *chocked but not surprised*
man er fortsat bare dum i det
det er den her blanding af uro
den totale rastløshed
170 og katatoni, magtløshed
man læser nyhederne
det er oplevelsen af *stuplimitet*
som beskrives i Aburas' bøger
og stemmerne der taler i dem er en
175 form for
balloner af hud
de bare pustes op og op og op
af ubehag
aggression racisme
180 kamoufleret vold
tab af mening
uden nogensinde at sprænge
det er bøger der ønsker at
blive ved det

som Sianne Ngai kalder
de grimme følelser
nu er der en kvinde der
taler seriøst i 100 år
190 her på togsædet
bag mig
hun bliver ved og ved
hun er så klog
hun fortæller så meget
195 menneskene plaprer
gud befri mig
hvad er de grimme følelser?
det er misundelse paranoia
smålighed irritation
200 disse små
gnidrede følelser
anvender Aburas
til at undersøge
hvordan litteraturen og kunsten
205 i sidste ende
ofte opfattes som et harmløst ærinde
af de politiske magthavere
af sine egne læsere
som intet andet end staffage
210 det dumme dyreste jeg
købte i nat
var en lysterapilampe
virkelig et indkøb
der gøres i mørket
215 men jeg vil sige noget mere
om de grimme følelser
for det er vigtigt
at få med
at hos Aburas
220 opløftes de
grimme følelser
aldrig til en
storslået centraleuropæisk

225 misantropi
der er ingen spleen
ingen forførende melankoli
der ikke noget klædeligt ved det
det er nusset
230 og mudret
stuplimt
"Jeg vil ikke leve højt på andres ulykke."
skriver Aburas og fortsætter
"Jeg vil ikke bruge lidelse til andet end det den er,
235 *men selv det at købe økologisk i Fakta,*
at gå til dyr yoga nede i Ryesgade føles som en brøde."
denne kvinde i toget bag mig
siger en lyd med
mundhulen
240 som en
elektrisk tandbørste
hvor hun
suger spyttet op under
kindtænderne
245 engang var der
sollys og august fandtes
den åbne dag så fuld af løfter
dette er måske
bare staffage
250 så lad det være det
her på knusernes side
nu sidder vi her
nu her til sidst
bør jeg sige noget om
255 latteren
i Aburas' bøger
latteren
ikke som en forløser
men som en følgesvend i ubehaget
260 latteren holder ubehaget verdsligt
latteren er gift med det brutale
gråden er ikke en overkommelig luksus

hos Aburas'
265 latteren til gengæld
er den knustes bøn
jeg hader at indrømme
at jeg også købte
en pakke på otte
270 kyllingepølser
jeg vil gerne stå af det her tog nu
væk fra damen der taler
jeg må som
Loa i *Den frie verden*
275 pakke min bæltetaske
og gå ud i en ny tid
tillykke med Otto Gelsteds mindelegat
til dig, Lone Aburas

280

Kilde

Manuskript er taget fra danskeakademi.dk med tilladelse fra udgiver

Kildetype

Dokumentation på online medie

285

Tags

Prisuddelingstale

Relateret

Anne-Marie Mais tale til Dorrit Willumsen ved overrækkelsen af Selskabets medalje
25. november 2022

Dorrit Willumsens tale ved modtagelsen af Selskabets medalje
22. november 2022

290

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/olga-ravns-tale-til-lone-aburas-ved-overraekkelsen-af-otto-gelsteds-mindelegat>

295

300